

MOESTUINKOERIER

Natuurlijk moestuinieren

In mijn zomervakantie neem ik elk jaar weer een stapeltje boeken mee om te lezen. Zo ook dit jaar bij mijn vakantie naar Frankrijk. Ik had dit jaar een drietal boeken mee die eigenlijk allemaal, in meer of mindere mate, in het kader stonden van duurzaamheid.

Eén van deze boeken was “Combineren in de natuurlijke moestuin” van de schrijver Frank Anrijs. Ik vind dit zo’n fantastisch boek dat ik jullie er graag wat meer over wil vertellen.

Natuurlijk moestuinieren

Ik ben nu zelf al een paar jaar bezig om 1 van mijn tuinen in te richten als een natuurlijke moestuin. Dit is begonnen als experiment en ik had hiervoor al het boek “Zeven stappen naar een natuurlijke moestuin” van dezelfde schrijver gelezen. Ik had door dat boek al veel geleerd over de manier waarop je kunt tuinieren met de natuur mee. Groenten kweken zonder spitten en zonder meststoffen. Ik ben begonnen met aanbrengen van dikke mulchlagen, niet meer lopen op de plantbedden en ik ben gestopt met spitten. Mijn ervaring tot nu toe is zeer positief want zonder al teveel moeite heb ik de groei van onkruid op mijn tuin onder controle. Onder een mulchlaag van 5 tot 10 centimeter ontkiemt schijnbaar zelfs onkruidzaad niet. Ik zag ook een forse toename van het bodemleven onder de mulchlaag. Het krioelt er van pissebedden, duizendpoten en wormen. Ook het vocht wordt langer vastgehouden waardoor ik aanzienlijk minder water heb gegeven dan in andere jaren. En ik moet eerlijk zeggen dat ik het spitten ook nog niet echt mis 😊 Mijn andere tuin gaat vanaf volgend jaar dus ook op deze manier aangepakt worden. In het eerste boek van Frank wordt ook kort aandacht besteed aan het combineren van diverse planten waardoor je geen bestrijdingsmiddelen meer nodig hebt en een hogere opbrengst krijgt.

Schijnbare chaos

In het 2de boek “Combineren in de natuurlijke moestuin” wordt uitgebreider beschreven hoe je kunt combineren in de moestuin volgens het systeem van de schijnbare chaos. Mensen die mij al wat langer kennen zullen niet verbaasd zijn dat dit laatste mij erg aanspreekt, want mijn tuin zal nooit de prijs voor de netste moestuin krijgen 😊 Het boek is zeer toegankelijk geschreven en bevat, net als het 1ste boek, heel veel foto’s uit de praktijk.

Wat is nu het hele idee achter dat systeem van de schijnbare chaos? Het draait eigenlijk allemaal om het in verwarring brengen van schadelijke insecten. Zodra deze over de tuin vliegen zijn ze op zoek naar de planten waar ze zich tegoed aan kunnen doen of waar ze hun eitjes op kunnen leggen. Dit doen ze door bijvoorbeeld af te gaan op de geur van hun lievelingsplant. Veel insecten gaan ook af op de kleur van een (jonge) plant, denk maar aan de luizen op de jonge tuinbonen. Naast insecten zijn ook slakken op zoek naar de planten die ze het lekkerst vinden. Deze wil je het natuurlijk ook niet te gemakkelijk maken om bij hun favoriete voedsel te komen. Daarom zijn er 4 regels die je kunt gebruiken bij het combineren van planten:

Inhoud

Natuurlijk moestuinieren... 1

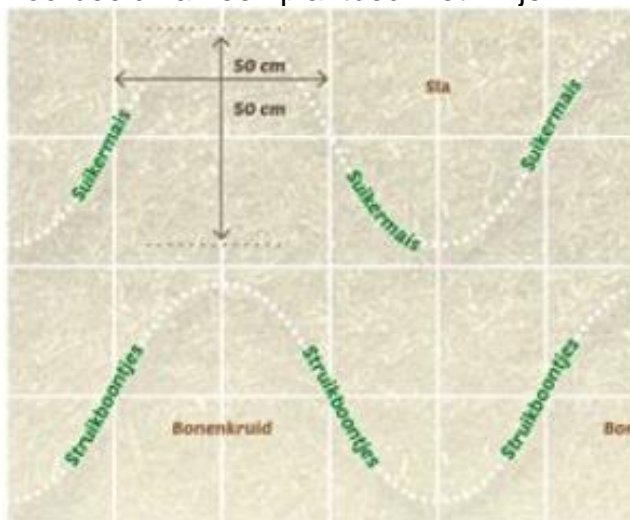
Belangrijke mailadressen: ... 3

AGENDA

1. Geur van de plant
2. Kleur van de plant
3. Vorm en textuur van de plant
4. Grootte van de plant (hoogte, breedte en worteldiepte)

Door in je tuin verschillende vakken te maken van zo'n 1.20m bij 2.5m waarbinnen je planten combineert met verschillende geuren, kleuren, hoogtes en grootte worden insecten misleid en kunnen minder snel hun favoriete kostje vinden. Door de planten daarbij in golven te planten in plaats van rechte lijnen vergroot je de chaos en kun je ook nog eens meer planten kwijt in een plantbed.

Voorbeeld van een plantbed met 2 rijen:

Als je wat minder breed uitgroeiende planten hebt kun je ook 3 rijen gebruiken. Als je grote planten als courgettes hebt dan kun het volgende plantschema volgen:

Tegen de tijd dat de courgette groot is heb je de sla al geoogst waardoor de courgette alle ruimte krijgt die het nodig heeft.

In het boek worden veel voorbeelden gegeven van goed werkende combinaties en ook van combinaties die niet werken. Er wordt ook altijd uitgelegd waarom het wel of niet werkt. Door al je planten in dergelijke bedden te planten of te zaaien creëer je een chaotisch (schijnbaar) geheel waarin je natuurlijke vijanden hopelijk volledig de weg kwijtraken. Hopelijk vliegen ze dan door naar het bed met koolplanten of de tuinbonen van de buurman of buurvrouw 😊

Na het lezen van het boek ga ik volgend jaar deze schijnbare chaos op mijn beide tuinen in praktijk brengen. Te beginnen met een dikke laag stro en vanaf nu word ik bladjager. Met al de (linde)bomen in Houten is dat eigenlijk wel heel erg gemakkelijk. Vooral als de mensen de blaadjes al netjes op hopen hebben geveegd.

Meer informatie

Ik hoop dat ik jullie ook een beetje nieuwsgierig heb gemaakt en dat je de moeite wilt nemen om je eens te verdiepen in het natuurlijk moestuinieren, geloof me het scheelt je een hoop werk. De komende herfst- en wintermaanden lenen zich voortreffelijk om plannen te maken voor het volgende tuinseizoen, dus wellicht ook om eens te kijken naar een heel andere manier van tuinieren? Er zijn veel manieren om aan de info te komen die je nodig hebt om goed te starten. De beide boeken die ik hiervoor heb genoemd vormen daarvoor een mooie basis. Naast de boeken schrijft Frank ook nieuwsbrieven waar je je gratis voor kunt aanmelden via: <http://natuurlijkemoestuin.be/inschrijven-voor-natuurlijke-moestuin-nieuwsbrief/> Aanmelden is zeker de moeite waard want je krijgt op die manier gratis eens in de 3 weken een mail met tips en informatie.

Binnen onze vereniging zijn al meerdere mensen bezig met natuurlijk moestuinieren en zij willen je vast graag meer vertellen over hun aanpak. Je herkent de tuinen wel als je ze ziet, meestal ligt de grond niet open en bloot maar is deze bedekt.

Als je vragen hebt mag je ook altijd een mail sturen naar [info@vthouten](mailto:info@vthouten.nl) of kom gerust een keer langs op mijn tuin (tuin B-031 achter de brandweerkazerne). Op de zaterdagochtenden ben ik er meestal wel.

Groetjes, Michel

Ps: Voor de mensen die willen weten wat de andere 2 boeken waren die ik mee had op vakantie.

Ik begon mijn vakantie met het boek "De verborgen impact" van Babette Porcelijn. In dit boek wordt inzicht gegeven in de impact die we hebben op onze planeet. Dit is een vlot geschreven boek met veel voorbeelden en plaatjes. Vaak werd ik verrast, zowel positief als negatief, door de impact die bepaalde acties van mensen hebben op de aarde. Zeker een aanrader.

Daarna was het tijd voor de "Donut economie" van Kate Raworth. Dit is een wat minder toegankelijk boek over een nieuwe manier van naar de economie kijken. We gaan er nu vanuit dat de economie moet groeien, maar blijvende groei is helemaal niet mogelijk. Onze

Aarde kan dit gewoon niet aan. In het boek wordt een alternatief economisch model voor de toekomst beschreven waardoor we in ieders behoefte kunnen voorzien zonder dat dit ten koste gaat van de planeet. Het plaatje dat bij het model hoort lijkt op een donut vandaar de naam.

Belangrijke mailadressen:

tuincomm.vth@gmail.com

Afmelden/wijzigen tuindienst

info@vthouten.nl

Vragen aan bestuur

verhuur@vthouten.nl

vragen over tuinverhuur

Website

www.vthouten.nl

Samenstelling bestuur

<http://www.vthouten.nl/leden/bestuur/>

naam	voortrs	tuin 1	datum
Dekker	E.	B-124A	26-10-2019
Geer	G. van de	B-022A	26-10-2019
Hoogeveen	M.T.	B-027B	26-10-2019
Swaluw	J.M.H. van der	B-044B	26-10-2019
Wardenier	R.J.A.	B-088	26-10-2019
Dijkstra	T.	B-133B	2-11-2019
Dixon	B.	B-095B	2-11-2019
Hendriks	E.	B-200	2-11-2019
Hoeneveld	H.	B-118B	2-11-2019
Steenbeek	P.	B-016	2-11-2019
Dorrestein	A.M.J.	B-156	9-11-2019
Duizer	M.	B-064B	9-11-2019
Geffen	R.A. van	B-105A	9-11-2019
Mast	M.	B-142B	9-11-2019
Mol	I.	B-137B	9-11-2019